

DOMOVINA

Oglaš:

En 1 mm x 60 inseratnega stolpca mali 80 vinarjev, vrstni 1-20 K, poslano, posmrtnice in reklame 2 K. Večkratne objave popust.

Izhaja ob ponedeljkih, sredah in petkih.

Upravištvo „Domovina“ v Ljubljani, Sočna ulica 6.

Naročnina:

Za cele „Domovino“ (trikrat na teden) mesečno 3 K, četrtletno 9 K, polletno 18 K, celoletno 36 K. Poškova številka mesečno 1 K, četrtletno 3 K, polletno 6 K, celoletno 12 K.

Italija hoče anektirati zasedeno ozemlje?

Iz vesti, ki prihaja iz Rima, je razvidno, da hoče Italija z razglasitvijo poziva generala Cavilla izvesti v Evropi dojem, da pripravlja njeno vojaštvo proglasitev aneksije zasedenega ozemlja. Temu laškemu manevru pa nihče ne pripisuje resnosti. Da je to razumevanje rimske vesti pravilno, dokazuje drugo poročilo, ki prihaja iz Beograda. Za aneksijo zasedenega ozemlja bi Italija ne potrebovala zopetnega sestanka in zopetnega posvetovanja v Londonu. Končno prihaja iz Beograda še tretja vest o stališču, ki ga zavzema Amerika napram londonskemu paktu. — V vsakem slučaju bo Italija prisiljena, da zleze prav pohlevno pod klop.

Rim, 5. febr. (Izvirno poročilo.) Italijanska vlada je poklicala poveljnika vseh svojih čet v zasedenem ozemlju, generala Cavillo, v Rim.

Beograd, 6. febr. (Izvirno poročilo.) Italija je pristala na to, da se vrše glede posledic znanega ultimata in jadranskega vprašanja novi razgovori, in sicer v Londonu. Nitti, Lloyd Georges in Millerand se bodo posvetovali o novih predlogih. Pozvan je k razgovoru tudi Venizelos, ministrski predsednik Grške. Ti razgovori se začno 12. t. m.

AMERIKA BO ODLOČILA!

Beograd, 6. febr. Vest velike važnosti prihaja iz Pariza. D. Sedaj se je vedelo, da Amerika v našem sporu z Italijo stoji na naši strani, ni pa se vedelo, kako bo to vplivalo na mirovno konferenco in se tudi ni povsod pričakovalo, da bo Amerika to svoje stališče s posebno odločnostjo zastopala. Sedaj je pa ameriški poslanik v Parizu izročil mirovni konferenci noto ameriške vlade glede jadranskega vprašanja in vsebina te note je iznenadila vse zaveznike, ki tako odločnega tona niso pričakovali.

Amerika v noti odločno protestira zaradi nasilnega postopanja proti Jugoslaviji, zlasti pa poudarja, da je sklicevanje na londonski pakt nedopustno, ker so vse tri države, Francija, Anglija in Italija pri vstopu Amerike v vojno izjavile, da odstopajo od londonskega dogovora, v kolikor on nasprotuje Wilsonovim načelom.

Naravno je, da je ta ameriška nota napravila velikanski vtis. Tudi oni del francoskega časopisja, ki je do sedaj zagovarjal italijansko stališče, ali je pa omahoval, stopa pod vtisom tega odločnega nastopa Amerike na našo stran. Splošno mnenje je, da se bosta morali vdati tudi službena Francija in Anglija in izjaviti, da ju londonska pogodba ne veže.

od Mariša) do približno 4 km jugozapadno od postaje M. Sombor (Kiszombor) ležeče kote 83. Ob višini 83 (3½ km južno Mariša) se nahaja trojna meja med Jugoslavijo, Madžarsko in Rumunijo. Od tu dalje se vleče meja skozi Banat med Jugoslavijo in Rumunijo.

Pogajanja za koncentracijsko vlado.

Beograd, 6. febr. Vlada je k poganjanjem za sestavo nove vlade poslala kot edinega zastopnika ministra pravde Timotijeviča. Opozicija je izrazila željo, da bi — ako se jim v koncentracijski vladi ne da niti predsedstva, niti notranjega resorta — dobila portfelj zunanjih poslov. Pogajanja bodo menda skoro končana. Dobri poznavalci nimajo nobenega upanja na uspeh pogajanj. Ker pa je opozicija pripravljena vdati se tudi pod najbolj sramotnimi pogoji, presenečenja niso čisto izključena.

ZANIMIVA PONUDBA.

Beograd, 5. febr. (Izvirno poročilo.) Francosko-angleška tvrdka Klotz je ponudila vladi brezobrestno posojilo petih milijonov funfov šterlingov (okoli dve milijardi kron), s pogojem, da se ima to posojilo porabiti izključno za kulturne namene. Resnični pogoj pa je ta, da bi vlada tej tvrdki morala zagotoviti za 15 let monopol za zidanje kinematografov, za produkcijo filmov in za brezplačen uvoz kinematografskih strojev. Tvrdka se zaveže, v tej dobi zgraditi najmanj 300 kinematografov, ki imajo po 15 letih brezplačno pripasti državi. V finančnih krogih se sedaj razpravlja o posledicah takega monopola, da se ugotovi, jeli je ponudba francosko-angleške tvrdke sprejemljiva ali ne.

NAKUP POSLOPJA ZA SODIŠČE V BREZICAH.

Beograd, 6. febr. Ministrstvo pravde je sklenilo kupiti v Brezicah za sodnijsko poslopje tamonjske hranilnice, bivši „Deutsches Haus“.

AMERIKA IN EVROPA.

LDU. Pariz, 4. febr. (DunKU.) Kakor poroča brezlična brzojavka iz Washingtona, je novi ameriški zakladni minister Huston izjavil, da stoji glede politike Zedinjenih držav napram Evropi na enakem stališču kakor njegov predhodnik. Zdi se, da je trdno odločen, da ne bo dovoljeval novih posojil evropskim državam, izvzemši one, katerim grozi lakota. Verjetno je, da bo predsednik Wilson soglašal s to politiko.

NEMSKI VOJNI ZLOČINCI.

LDU. Berlin, 5. febr. (DunKU.) Na listi vojnih krivcev, čijih izročitev zahteva ententa, se nahajajo med drugimi nastopne osebe: Princ Albrecht Württemberski, Sikst von Arnim, princ Ruprecht Bavarski, von Below, von Hesel, von Bethmann-Hollweg, Bohn, Brensart, von Schellendorf, von Bülow, von Capelle, Deimling, Kernal paša, Enver Paša, princ Ernest Saški, baron Falkenhausen-Falkenhayn, Francois, princ Friderik Pruski, Falkenhayn, baron von Gall, von Gallwitz, princ Hesenski, veliki vojvoda hesenski, Hindenburg, princ Avgust Hohenzollerski, princ Eitel Friderik Hohenzollerski, kronprinc Friderik Viljem, princ Oskar Hohenzollerski, Izmail Hakki paša, Kluck, Linsingen, Ludendorff, Mackensen, Marwitz, princ Ratiborski, Talaat paša, admiral Tirpitz, Trotta in vojvoda Albrecht Württemberski.

Meje med Jugoslavijo in Madžarsko.

Prekmurje in Medjimurje naše. Monošter madžarski. — V Baranji Barč, Pečuh, Sigetvar, Sikloš in Mohač madžarski, ozemlje južno črte Torjanci—Branen—Daljok naše. (Približno eno petino Baranje.) — V Bački Baja madžarska, Subotica naša. — V Banatu severozahodni kot južno Segedina madžarski, vzhodni del rumunski, zahodni jugoslovanski.

Pariz, 4. febr. (Izvirno poročilo.) V mirovni predlogih, ki jih je predložila antanta Madžarski, so določene sledeče meje med našo državo in Madžarsko: V Prekmurju dobimo to, kar smo zasedli. Tam teče meja na severu po razvodju med Rabo in Muro do točke 313, ki leži približno 10 km južno od Monoštra, potem v južni smeri vzhodno od Velikih Dolencev (Nagy Dolany), Domafolda z železniško postajo in Središča (Kiszerdahely), a zapadno od krajev Kotormany in Szomorocz preko višin 319, 291 na koto 295, ki leži približno 10 km severovzhodno od Murske Sobote. Dalje gre meja po razvodnici med rekama Kébeté in Nemesneje do točke 209, ki leži približno 3 km vzhodno kraja Kobilje (Kebeleszentmarton). Od te točke teče meja zapadno od krajev Žitkovci (Zsitkocz), Genterovci (Günterhaza), Hidveg, Csente, Pincse in vzhodno od krajev Lendva Jakobfa, Böde-Gaborjanhaza, Dedes in Lendva Ujsalen na vzhodni strani do reke Lendve južno od kote 265. Od tu reka Lendva do izliva v Muro, dalje Mura in nato Drava do točke, kjer se sreča s staro granico med Ogrsko in Hrvaško (to je okoli 1½ km višje do železniškega mostu železnice Gyekenyes-Koprivnica). — Meja v Baranji. Od tu dalje stara hrvaško-ogrška meja do točke, ki leži okoli 9 km vzhodno Sv. Mihajla. Dosedanja administrativna meja se spremeni le v toliko, da leži železnica Gyekenyes-Barč (Bares) zajedno s postajo Gola popolnoma na madžarskem ozemlju (na levem bregu Drave). Od točke 9. vzhodno Sv. Mihajla zapusti meja Dravo in teče v vzhodni smeri severno Torjan-

cev (Torjancz) ter krajev Luč (Löcz) in Benga (Benge), a južno od krajev Košad (Kassad) Breme (Beremend) z železniško postavo v Illočac (Illocska) do kote 93, ki leži okoli 3 km jugozapadno od kraja Branen (Baranyavar). Od tu gre meja v severovzhodni smeri zapadno od krajev Föherczeglak in Daljok, a vzhodno od krajev Ivanji (Ivan Darda) Sarok, Udvar in Izabellaföl do Donave približno 8 km severno točke 169 (Kis Köszeg). Železnica Branen-Föherczeglak teče popolnoma po jugoslovanskem, a železnica v Izabellaföl po madžarskem ozemlju. — Meja v Bački: Od Isabellaföl tvori mejo proti severu Donava, od katere se odcepi meja in teče med mestoma Bereg in Herczegszanto, okoli 27 km južno od mesta Baje, do reke Krivaja (Kygios) ter ob tej reki, toda severno kraja Ridjica (Rigyicza) do približno 3 km jugovzhodno od postaje Bacs Madaras. Od tu proti severovzhodu južno od kraja Kun-Baja, ter preko železnice Subotica-Bacs-Almas, okoli 1½ km vzhodno postaje Csikeria (11 km zahodno Subotice) proti severu v velikem loku okoli Subotici (Maria Theresiopel), ki ostane naši kraljevini. Lok okoli Subotice gre od točke vzhodno Csikerije proti severovzhodu ter prereže železnico Subotica Kis-Kun-halas približno 3 km južno postaje Kelebija. Nato se obrne lok proti jugovzhodu in pride do mrtvega rokava reke Tise med krajema Horgos in Rösztke-Szentmihaly telek. Mejo tvori potem mrtvi rokav Tise in nato Tisa, katero zapusti meja med krajema Gyala in Sv. Ivan ter se vleče proti vzhodu med krajema Obeg in Kübekhaza (okoli 11 km južno

Staro orožje, stari ljudje.

Včasih so gospodarili v Avstriji Nemci s svojimi grofi in baroni, na Ogrskem židje in Huni in v blaženi deželi Slovencev pa Šusteršič s svojimi klerikalci. Kam so prigosodarili, vidi že vsak otrok. Kamor pogledamo, je vse trhlo in gnilo in kakor gobe zrastejo pa dežju, tako rastejo odkritja o umazanem in za ljudstvo škodljivem gospodarstvu teh velikanov. Lampetovi grehi so znani, Koroščeva ljubezen do jugoslovanskega naroda je onečaščena, Šusteršič je bogataš iz žuljev našega ljudstva. Raz goro je padla skala in se je zvalila po nižini ter je pod seboj pomandrala vse škodljivo in gnilo. Tudi gospodarstvo klerikalcev je pomandralo.

V bolečinah pogina se zvijajo in njih krik je strupen. Taki so kakor vaški razbojnik, ki je požigal nebroj domov, pokradel nebroj živine, uničil nebroj življenja in ko ga prime roka pravice, pa se v sredi razjarjene množice široko razkorači in se trka na grešna svoja prsa. Hinavsko zavija oči proti nebu in solze mu teko po licih in v srcu ljudstva skoro vstaja usmiljenje. In ko začuti ta razbojnik, da je ljudstvo nagnjeno k pozabljenju in usmiljenju, se ožunači in kriči: Glej, vse, kar očitajo grehov meni, nisem storil jaz, to so storili drugi!

Noč in dan vpijejo in kriče naši raz prestol vrženi klerikalci. Kakor majhen otrok, kateremu je oče vzel bič, da ne bi skozi nerodnosti koga udaril po očesu. Vse jih jezi, prav nič jim ni prav. Najbolj pa jih jezi, da nimajo v Jugoslaviji take moči kakor so jo imeli v Avstriji. In po tem je tudi njih državotvorno delo. Malo se nehali ruvati razni avstrofilski klerikalni elementi proti Srbom in državi, ko so jim začele oblasti malo bolj ostro gledati na prste. Tudi zapreti so jih morali nekaj. Seveda po nedolžnem. — Ko so v Avstriji klerikalci zapirali razne navdušene Jugoslovane v ječe, se ni „Slovenec“ in „Domoljub“ nikdar zglasil in rekel, da se tem Jugoslovanom godi krivica.

Ljudstvu s svojim nestrpnim rovarjenjem in blatenjem in nezmiselnim kritiziranjem vladnih odredb jemljejo vero v avtoriteto države in nje oblasti. Hočejo vzbujati splošno nezadovoljnost s tem, da zjutraj in zvečer po svojem časopisu raztrgajo vse, kar je napravil kdo drugi kakor pa njih Korošec ali Gostinčar. Vse je sedaj kar naenkrat za nič. Sami sicer prav dobro vedo, da je sedanja vlada bila prva, ki se je z vso silo zavzela za revno ljudstvo, da je sedanja vlada bila ona, ki je izdala stroge naredbe proti verižnikom in navijalcem cen in jih tudi izvaja — vendar sleparijo noč in dan nevedno in nepoučeno ljudstvo. Ko so bili klerikalci gospodarji Slovenije, je preteklo dosti veliko časa, toda takrat — ker so ravno imeli moč — niso hoteli preprečiti, da se ne bi razpasli škodljivi vplivi vojne do neverjetnih posledic. Sami so s svojim brezdeljem in nerazumevanjem zakrivali, da je gnojnica vojske zasmrdela do neba, ko pa so jim iztrgali vajeti iz rok, pa zataje svoje nezakonsko dete in pravijo, da mu niso oče. Lep način boja. Zadosti je bilo že pisano po časopisu o lepih delih klerikalcev. Kdor ni bral, naj pogleda v občinsko in deželno blagajno! Ustrašil se bo — praznote!

In da bi stvar pri ljudstvu še bolj držala, so se s polno močjo zatekli k onemu orožju, ki ga je uporabljal sveti Šusteršič dolgo časa pred vojsko. Začeli so zopet z vero in hudičem ali pa kakor sedaj pravijo: s kulturno-bojnim strahom. Pred vojno so vedno vpili: verno ljudstvo, vero ti bodo vzeli naši liberalci, hudič te bo vzel, ako jih boš poslušal. In pomagalo je to, ker je bilo ljudstvo še zaslepljeno in je res verjelo, da je v nevarnosti. Danes pa ljudstvo ve, da je vera sicer res v nevarnosti, pa ne zaradi delovanja „liberalcev“, pač pa zaradi vojske, katero so v veliki meri zakrivali vsi klerikalci pokojne Avstrije. Danes ti naši klerikalci na vseh svojih shodih vpijejo in kriče o tej nevarnosti. In resolucije hodijo bliskovito k vladi. Taki so kakor tat, ki teče po cesti in vpije: Tatu primite! Nevedne kmete so prekrstili v „Kmetško zvezo“, da bi pod tem novim imenom s starim pomenom bili tako omamljeni in zares mislili, da so dobili druge pastirje. Vsak drugi kmet, ki ni odet z blaženim plaščem te podružnice klerikalne stranke, je v njih očeh liberalc, ki bo takoj jutri po maši šel k sosedu in mu bo vzel križ iz kota in ga vrgele skozi okno. Kako so to neumni! To strašenje ljudstva z nevarnostjo hudiča in drugih peklenskih duhov, bi v svojo lastno korist res že lahko opustili. Vsak

malo bolj razsoden kmet ve, da, če bi bile besede Šusteršičeve o nevarnosti vere res resnične, da bi se že davno ta nevarnost morala spremeniti v dejstvo.

Klerikalci, zapomnite si: dolgo časa je hudič držal z vami, sedaj vas je pa zapustil, ravno ker ste ga preveč, preveč izrabljali! Ljudstvo je spregledalo in ve, da je strah s hudičem prazen. Dobro se ve, da ne gre več za to, če bo enega hudič vzel ali ne, ampak zato ali bodo klerikalci še izkoriščali ljudstvo ali nič več.

To staro orožje z vero in hudičem ni več dobro za slepenje ljudstva, izmislite si vendar že kaj drugega! Imejte že vendar enkrat toli korajžo in povejte v „Slovenca“ in „Domoljubu“ ljudem po deželi, da škoda, ki ste jo vi sami naredili, ne more nihče drugi v enem mesecu — v več letih odstraniti kakor sam čudežni Bog.

Sokolstvo — naša narodna vojska.

„Slovenec“ se zopet razburja in jezi, ker je vlada začela vpoštovati Sokolstvo, ki je njemu trin v peti. Vsa šolska telovadba se ima vršiti na sokolski način, vsa telesna vzgoja mladine sploh po sokolskih načelih in sokolske telovadnice naj bodo tudi nekaka pripravnica za vojašnice, kdor bo telovadil v sokolski telovadnici, bo imel pri vojakih gotove ugodnosti: manj časa bo aktivno služil itd.

Vse to „Slovenca“ silno razburja in proti tem načrtom protestira na njemu lasten način, trdeč, da se hoče upeljati kulturni boj in da se hoče ljudstvu vzeti vera!

Premislimo malo o vseh teh načrtih in videli bomo, da so oni zelo koristni in tudi potrebni.

Jugoslavija bo morala imeti — kakor tudi druge države — svojo armado, ker tako daleč še vedno nismo in tudi še dolgo ne bomo, da bi zavladal po celem svetu mir in sloga med narodi. Jugoslovani moramo biti posebno previdni in vedno pripravljene, ker mejimo na zapadu na zemlje lačnega Italijana, ki se mu po naših rodovitnih in bogatih krajih sline cedi in nam bo mogoče braniti našo neodvisnost samo, ako bomo v vsakem, posebno vojaškem oziru tako močni, da se nas bo Italijan bal.

Armada pa stane denar in tudi narodno gospodarstvo preveč trpi, ako se drži mladina predolgo v vojašnicah in s tem odteguje produktivnemu delu. Zato se bo v naši državi gledalo na to, da vojaki čim manj časa ostanejo v aktivni vojaški službi, da se pa že doma, predno pridejo v vojašnico, pripravijo za vojaško službo v telovadnih društvih.

Tak sistem je koristen, ker se občutno zmanjšajo izdatki za armado in ker se mladih ljudi preveč ne odtegujejo produktivnemu delu z aktivno vojaško službo.

Da je pa ravno Sokolstvo najbolj primerna organizacija, ki se ji more poveriti telesna vzgoja mladine, o tem vendar ne more biti nobenega dvoma, ker ta telesna vzgoja mora biti pred vsem enotna, kar se da doseči samo po Sokolstvu, ki je v vsi državi enotno organizirano. Za Sokolstvo pa govorijo še drugi, nič manj važni razlogi. Sokolstvo nikdar ni bilo strankarsko, ono je sprejemalo vedno vsakega brez ozira na njegovo strankarsko pripadnost in bo delalo tako tudi v bodoče. Razen tega je bilo Sokolstvo vedno naša narodna armada v popolnem pomenu te besede. Zato je moralo takoj ob začetku vojne prenehati s svojim delovanjem in so bili ves čas vojne Sokoli preganjani na najrazličnejše načine, ker v Sokolih so avstrijske oblasti, posebno vojaške, gledale najbolj zavedne in najodločnejše Slovane, in sicer po vsej pravici.

In Orli, ki se „Slovenec“ tako poteguje zanjih in misli, da je njihova organizacija s temi načrti zapostavljena? To je ne samo čisto strankarska organizacija, temveč ima ta organizacija tako izrazito avstrijsko, protinarodno preteklost, da se niti misliti ne more na to, da bi se tej organizacija poverile one naloge, ki se hočejo poveriti sokolski organizaciji. Orlovska organizacija je bila avstrijski vladi vedno zelo simpatična in po pravici, ker takrat, ko so Sokoli zaradi slovenskega mišljenja sedeli po ječah in imeli pri vojaštvu razne sitnosti in neprijetnosti — takrat se je orlovstvo trudilo z nabiranjem Pogačniko-

vih prostovoljnih strelcev in je delovalo na vse kriplje za Avstrijo — proti naši svobodi!

Biti hočemo pravični in priznavamo, da so se našli tudi med Orli posamezniki, ki niso bili avstrijskega mišljenja. Ampak orlovska organizacija kot taka je bila skozinskoz prepojena: avstrijskim, protinarodnim duhom, organizacija kot taka se je postavila očitno in odkrito na stran Avstrije in proti narodni svobodi in zato bi bilo najnaravnejše, da se sedaj, ko Avstrije ni več, ko se je doseglo naše osvobojenje, proti kateremu se je orlovska organizacija borila — razide, ker za avstrijsko misel pri nas vendar ni več prostora, za delo v jugoslovanskem duhu je pa ta organizacija kot taka enkrat za vselej diskvalificirana in da ona sploh še živi je tako smešno, kakor bi bilo smešno, ko bi se obnovila razna — veteranska, flotoverajska in podobna društva, ki so gojila avstrijsko patriotsko misel med nami.

To je vendar jasno in res je čudno, da „Slovenec“ tega še vedno ne avideva, ko je vendar že skrajni čas, da se naša svobodna narodna država vendar ne more naglašati na organizacije, ki so bile do zadnjega dneva obstoja Avstrije izrazito avstrijske, torej protinarodne.

S porazom Avstrije je bila poražena tudi orlovska organizacija, ki stori najboljše, ako se razide. Oni člani organizacije, ki so bili vedno narodnega mišljenja in se hočejo udeleževati v naši svobodni narodni državi, naj pa stopijo v sokolske vrste — vrata so jim odprta!

Vsem Srbom, Hrvatom in Slovincem!

Na jugu Srbije, blizu bolgarske meje, se nahaja mestece Surdulica, „mesto okostij“, kjer so pomorili Bolgari za časa okupacije pet do šest tisoč izbranih Srbov.

Po osvobojenju se je začelo v prisotnosti mednarodne komisije izkopavanje teh žrtev bolgarske bestijalnosti — in pokazalo se je nešteto grobišč po celi okolici: po polju, po gozdu in celo po prepadih leže ti mučeniki, ki so zakrivali samo to, da so bili Srbi! Naravnost z rafiniranim barbarizmom so opravljali Bolgari tu svoj krvniški posel, vezali so svoje žrtve, jih prebadali, vlekli jim kožo s temen, jim iztikali oči ter jih potem šele pobili!

Svobodna domovina je dolžna, da se spomni tistih, ki so dali svoje življenje za njeno osvoboditev.

Zato se je osnoval v Surdulici „Odbor za podizanje spomenika mučki ubijenim Srbima“, da s pomočjo domovine zbere vse posmrtno ostanke teh herojev in jih shranj v skupni grobnici. Nad to grobnico se bo sezidala kapela, v kateri se bo shranilo vse, kar je bilo v zvezi z mučenjem in ubijanjem. V zvezi s tem spomenikom se bo zgradila, kot sestavni del spomenika bolnica, ki naj služi potomstvu.

Spomenik bo kulturna naprava, poleg tega pa zgodovinski dokument strašnih časov, kot jih ni nikdar do tedaj videla Srbija.

Odbor računa pri svojem delovanju na podporo vseh bratov v Jugoslaviji in upa, da mu bodo pomagali s prostovoljnimi darovi, s prispevki veselje in koncertov, da udeleži svoj namen.

Vse prispevke je poslati neposredno odboru.

Odbor za podizanje spomenika mučki ubijenim Srbima, Surdulica.

Dopisi.

Iz Komende nam poročajo: Stari klerikalni mogotci so začeli boj za občinske volitve na enak način kot so ga vodili nekdanj. Pristaše drugih strank z vsemi mogočnimi sredstvi slepijo in prigovarjajo, naj postanejo njihovi pristaši. V „Slovenca“ pa vse mogoče stvari drugim očitajo. Zlasti se peha klerikalni poslanec Šterc, da bi nas preslepil. Mi ga pa dobro poznamo, kako je deloval v korist ljudstva kot žitni komisar med vojno. Od kmetov je iztirjal žito, oddajal ga pa ni potem vsega Žitnemu zavodu, ampak ga pridno vozil v Šmarco, v Sent Vid ali v Ljubljano, katerega je za visoke vsote prodajal, med tem ko smo ga morali kmetje oddajati po 60 K za 100 kg. Tudi usnje, katerega bi bil moral razdeliti med one kmete, ki so najprej oddali žito, je večinoma ostalo v njegovih rokah in v rokah njegovih prijateljev. Dobro bi bilo, da bi se te stvari sedaj poiskalo. Preiskati

bi bilo pa treba tudi, kako so k očetu Mejaču ob razsulu Avstrije vozili od raznih strani demobilizacijsko blago, katero se potem ni več videlo. Tudi boj zo konje je bil srđit in Juhant iz Zej bi znal povedati, kako je prišel od lepega šimelua. Tudi pri Mejaču so imeli nato posla krojači, čevljar in sedlar več tednov. Taki ljudje se hočejo pri nas še obdržati na krmilu, pa jim ne uspele.

Iz Ljubnjega nam pišejo, da vlada v okolici veliko pomanjkanje žita in moke. Hribovcem je pletiti pobila toča tako, da niso pridelali popolnoma nič žita. Sedaj pričakujejo, da ga bo žitni zavod kaj poslal v naše kraje, toda ni ga od nikoder. Še tisto moko, kolikor jo je dobila za druga in kolikor so jo kupili tukajšnji trgovci, jo je ekspozitura v Mozirju ali glavarstvo v Celju razdelilo drugam. Tudi sladkorja že nismo dobili od septembra, pač pa so ga dobili čebelarji po več kilogramov, četudi čebel v našem kraju še nikdar niso krmili s sladkorjem. Čebelarji imajo sedaj žito, ki so ga pridelali doma, mleko in maslo, mi ubogi siromaki pa smo že v božičnih praznikih morali ostati brez moke. Tudi pri tobaku smo vedno prikrajšani. Dobro bi bilo, da bi se g. komisar v Mozirju malo bolj brigal za naše kraje.

Trebnje na Dolenjskem. Ker si „Slovenska ljudska stranka“ ne more več pomagati s svojim bogom Šustersičem, ki jo je zapustil, lovi ljudi z raznovrstnim blagom. V Trebnjem so napravili klerikalci v podporo svoje agitacije konsumno društvo. V društvo vabijo ljudi in jim obljubujejo blago 4 % pod prodajno ceno, ako podpisujejo kandidatno listo, ki jo hočejo spraviti v odbor pri občinskih volitvah. Trebanjski dekan s tehtnico in metrom v roki skuša ljudem izvabiti glasove za svoje pristaše. Za izvrševanje trgovine se zahteva sicer po zakonu šest let pouka in vezbanja v trgovskem poslu. Dekan v Trebnjem se za to ne zmeni. Mož je bil in je še velik častilec Šustersiča. Koliko mu je za državo, je pokazal ob priliki kolkovanja denarja. Ljudje se vprašujejo, ali je trebanjskemu dekanku dovoljeno hujskati proti Srbom ali državi z izrazi, kakor se jih je poslužil nasproti kmetom, ki so prinesli kolkovat denar.

Iz Device Marije v Polju. Naš nekdanji župan Jakob Dimnik se pere v „Domoljubu“, a opral se ne bo. Resnica je, da je občino porabljal za to, da je podpiral svoje klerikalne pristaše in da je izvažal meso iz naše občine, ako pa s sladkorjem nič opraviti ni imel — kakor on to trdi — je dosti žalostno za njega, da se kot župan ni brigal za dobavo sladkorja. Res je tudi, da je zapustil bivši župan občinska pota v naravnost žalostnem položaju, pri tovarniški železnici je pa napravil tako, da so dobili zemljiški posestniki veliko premajhno odškodnino za odstopljeno zemljišče, kot je hotel župan, da bi se železnica speljala po cesti, kar bi bilo zelo neprijetno, ako posestniki ne bi hoteli odstopiti zemljišča za ponujeno jim ceno. Tudi naj bivši župan ne taji, da je spravljajal neljube mu ljudi k vojakom, saj v tem oziru je vedar dobro znan. In vojnega posojila je podpisal bivši župan za občino brez vednosti občinarjev celih 112 tisoč kron! Enako je storil s celim uhožnim zakladom! Le tiho naj bo lepo in naj ne hodi preveč na solnce naš „dični“ bivši župan!

Kmetijstvo, trgovina in industrija.

g. Tvoronica usnja v Visokem. V Visokem v Bosni je otvorejna tvoronica usnja in ministrstvo za trgovino je poslalo svojega strokovnjaka, gospoda Burgerja, ki upelje delo v tvornici in ustvari pogoje za nemoteno delo.

g. Nova železniška zveza. Ministrstvo prometa namerava popolnoma preurediti železniško progo Karlovac-Sisak v progo prve vrste, da bi se razbremenila železniška proga Zagreb-Sisak. Trebalo bi preurediti tudi progo Bubnjarci-Karlovac, ki tudi ni prvovrstna in potem bi tudi Ljubljana dobila s Siskom, do koder lahko vozijo parniki, drugo dobro železniško zvezo.

g. Nova ureditev prometa z živili. V ministrstvu prehrane in obnove se je obdržavala konferenca, na kateri se je razpravljalo o novem načrtu ureditve prometa z najpotrebnejšimi živili za celo državo. Po tem načrtu je predvideno: 1. prijava zalog, 2. prisilni odkup, eventualno rekvizicija, 3. določanje cen, eventualno njihovo maksimiranje, 4. prepoved pretiranih cen in vrizništva, 5. razne kazni za pregreške proti tej uredbi.

g. Poplava v Banatu in Bački. Ker je Donava zelo narasla, je v Banatu in Bački velika poplava. Minister za agrarno reformo je ukrenil vse potrebno, da se takoj poskrbijo prevozna sredstva za premog in nafto, ki se rabi pri velikih sesalkah. Dnevno se rabi v to svrhu 20 vagonov.

g. Plačevanje dolgov pripadnikom sovražnih držav. Oddelek za izvršitev mirovnih pogojev javlja potom ministrstva pravosodja, da je zadržano našim državljanom plačati za sedaj vsak dolg, ki ga imajo pri pripadnikih nemške, avstrijske, madžarske in turške države, ako je bil dolg napravljen pred ali med vojno. Za nas pridejo v prvi vrsti v poštev Avstrijci in ako se je kdo pri kakem Avstrijcu zadolžil pred ali med vojno, mu dolga ne sme vrniti, dokler ne bo razglašeno, da je ta prepoved preklicana.

Politične vesti.

p. Velike sile proti Habsburžanom. V zadnjem času se veliko govori in piše o propagandi, ki se vrši v ta namen, da bi se Habsburžani zopet postavili na vladarski prestol, če drugače ne, pa vsaj na madžarski prestolček. S tem v zvezi so bile tudi razne druge kombinacije, po katerih bi Habsburžani s časom zopet združili Madžarsko in Avstrijo in tako ojačeni poskušali potem pridobiti tudi en del Jugoslovanov, pa morda tudi Čehoslovakov na svojo stran in na ta način oživetiti mrtvo avstro-ogrsko monarhijo, četudi v znatno zmanjšani obliki. Sedaj so pa zavezniške velike sile javno izjavile, da bi povratek Habsburžanov v katerisibodi obliki nasprotoval načelom, za katere se je vojna vodila in tudi izidu vojne samemu, ki pripušča osvobođenje do sedaj tlačanih narodov. Velike sile ne bi mogle niti priznati, niti trpeti obnovitve bivše habsburške monarhije v kakršnisibodi obliki. Kakor se iz tega vidi, se zastoj trudijo razni avstrijski in ogrski aristokrati, ki se jim je pridružil kot zvest sluga krvavih Habsburžanov, tudi dr. Šustersič v Švici! Habsburžani so šli v — večni pokoj!

p. Podjetni Madžarji. Nemci so se kolikor-toliko znašli v novem položaju in se trudijo, da bi se zopet postavili vsaj kolikor toliko na noge, ker danes so res popolnoma na tleh. Njihovi bratci Madžarji so pa še vedno zaslepljeni, še vedno mislijo, da še ni vse izgubljeno in nikjer se ne porajajo tako fantastični načrti kot na Madžarskem. Madžarji vedo, da se antanta boji boljševizma kot hudič križa in zato so ji Madžarji predložili, da oni postavijo na noge velikansko armado proti boljševiški Rusiji, ako dobijo odškodnino v zemlji na račun Avstrije, Čehoslovaške, Rumunije in, najbrže, tudi Jugoslavije! Seveda je vse to samo navadna otročarija, ki so jo zmožni samo Madžarji, ki kratkoma niso zmožni postaviti količkaj močne armade, ki bi mogla stopiti v boj z Rusijo! Res, ako boljševiška Rusija ne bo imela proti sebi nobene druge armade, kot je madžarska, potem ji je končna zmaga zagotovljena, in sicer v najkrajšem času. Madžarji s takimi načrti in predlogi samo dokazujejo, da se jih še vedno ne more smatrati za resen narod; so pač še danes neresni pustolovci, kakršni so vedno bili.

Novosti.

n. 135 občin razpuščenih. „Domoljub“ piše, da je dr. Zerjav razpustil dosedaj že 135 občin. To je zlagano. Dr. Zerjav je sicer imel pooblastilo, da razpusti zaradi novih volitev vse občine, kakor se je to zgodilo na Hrvatskem, vendar pa tega ni storil nikjer, kjer so sedeli na županskih mestih poštenjaki, pa naj bodo pristaši katerekoli stranke. Pač pa je dr. Zerjav odredil razpust vseh onih občinskih zastopov, v katerih so imeli besedo Šustersičevi pristaši. To so bili goreči prijatelji stare Avstrije, ki so pod Avstrijo gnali našega kmeta pod orožje, ljudje, ki so se okoristili na občinskem promoenju in ki so občinske aprovizacije vporabljali za svoj žep. Ljudstvo se je celo leto zgražalo, da morejo taki ljudje tudi še v Jugoslaviji naprej županovati. Povsod, kjer je dr. Zerjav ustregel želji ljudstva in razpustil občinski odbor, so ljudje zadovoljni, seveda samo farska gospoda ne, ki je imela odstavljene župane na svoji roki. Zlasti kmetje so veselji, da se je vendarle ojunatil mož in začel preganjati meto, ki je toliko

desetletij ležala na prsih našega človeka. Ako bi klerikalci imeli bolj čiste roke, bi jim sedaj ne bilo treba tako kričati, ko nastopa pravica in boj za poštenje.

n. Slab prijatelj kmeta. Poslanec dr. Hohnjec, ki je menda dober profesor na mariborskem bogoslovju, je slab politik. V Avstriji je med vojno molčal kot grob in nikdar se ni potegnil za koristi našega kmeta, dasi ga je rajnka Avstrija povsod odirala, kar ga je mogla. Dr. Hohnjec je n. pr. molčal, ko so kmetu rekvirirali živino po 2 K in še ceneje. Sedaj prodaja kmet vole po 10 do 12 K. Uradnih cen za živino ni. Dasi Hohnjec to ve, vendarle tolče v „Domoljubu“ po velikem bobnu in hujska kmeta, da naj takoj gre s ceno pri goveji živini na 20 do 25 K. S takim hujskanjem pa Hohnjec doseže lahko ravno nasprotno. Razjezil bo delavce po rudnikih in po mestih in posledica bo, da bo vlada na pritisk tistih, ki kupujejo meso, prisiljena uvesti maksimalne cene za živino. Dr. Hohnjec je res slab in poleg tega še neodkritosrčen in nepošten prijatelj kmeta.

n. Cerkev in prižnico zlorablja. Vlada bi morala prižnice in cerkve že enkrat vzeti za to, kar so, namreč politična agitacijska sredstva farovžev. Duhovne, ki se poslužujejo prižnice v politične namene, se mora vzeti za čisto navadne agitatorje tudi takrat, ko raz lece agitirajo. In ako pozivljejo na razbitje shodov v cerkvi, ne se jih prime kakor vsakega, ki se pregreši proti zborovalni svobodi. V Dobrničah na Dolenjskem je kaplan v cerkvi razglasil, da bi bilo potrebno udeležiti se shoda samostojnih kmetov in poudarjati svoje stališče. Grozil je, kdor faronov ne bo volil farovških kandidatov v občinski odbor, da ga ne bo duhovnik obiskal ob smrtni uri. Pomnite, dolenjske kmetje, da so ravno tako grozili duhovni s prižnic, ko se je šlo za izvolitev največjega izdajalca Šustersiča. Tudi tega ničvrednega človeka so farovžji proglašali za vzornega kristjana. Potem lahko presodite, koliko se je zanesti na priporočilo farovžev, kadar imate izvoliti gospodarje svoje občine.

n. Iz seje načelnštva JDS. Načelnštvo JDS. je v svoji seji dne 23. februarja na predlog gospoda dr. Ivana Tavčarja izreklo soglasno predsedniku deželne vlade gospodu dr. Gregorju Zerjavu svoje popolno zaupanje in priznanje, odobrilo zahteve, ki jih je predložil centralni vladi v zvezi s svojo demisijo in izjavilo, da jih sprejema za svoje.

n. Kako klerikalci agitirajo. Z dežele dobivamo dopise, iz katerih je razvidno, da so klerikalci začeli s posebnim načinom agitacije. Duhovniki opuščajo dnevne maše v farnih cerkvah, temveč mašujejo po podružnicah, po maši obdržujejo pa agitačne sestanke, kjer lažejo, da bodo razdelitve graščinskih posestev deležni samo člani „Kmečke zveze“ itd. Seveda je to laž, ker agrarna reforma se bo izvrševala pravično in nepristransko, o tem pa sploh niti govora ne more biti, da bi jo klerikalci izvrševali v korist svojih pristašev. Ljudje naj bodo pametni in naj nikakor ne gredo na lim.

n. Kaki so naši klerikalci. Čehoslovaška republika hoče živeti z našo državo v čim boljših odnošajih in čim ožjih stikih. V to svrhu je ustanovljen v čehoslovaškem ministrstvu za zunanje zadeve poseben odsek, ki mu je načelnik znamenit hrvatski pesnik Božo Lovrić. Ker Lovrić ni klerikalec, ga imenuje „Slovenec“ obskurnega človeka! Ko bi bil Lovrić klerikalnega mišljenja, bi ga „Slovenec“, seveda, dvigal v deveta iebesa. No, pa Lovrić si iz tega gotovo ne bo nič delal, ako ga imenuje „Slovenec“ obskurnega človeka.

n. Sokolsko telovadišče, ki se gradi v Pragi za vsesokolski zlet bo veliko 46.000 m² in bo lahko na njem izvajalo proste vaje deset tisoč in petsto telovadcev. Okoli telovadnega prostora bo mala ograja, ki jo bo na zunaj obdajala 15 m široka cesta. Onstran ceste bodo postavljeni za gledalce sedeži in stojišča, na katerih bo prostora za več kot stotisoč ljudi.

n. Ne skrivajte dezerterjev! Neka ženska iz Luž pri Senčurju je skrivala in putuho dajala svojemu sinu, ki je dezertiral od vojakov. Ker je to kaznjivo, je bila obsojena na dva meseca strogega zapora. Njenemu sinu pa tudi niso pardonirali, temveč mu je vojaško sodišče prisodilo deset mesecev ječe. Da je ženska bila pametna in sina poslala nazaj k njegovemu krdelu, ne bi prišla v zapor, sin bi pa tudi dobil manjšo kazen, ako bi se sam vrnil tam, odkoder je dezertiral. Tako je ženska sebi in sinu škodovala.

n. **Razpust občinskega odbora na Trati nad Škofjo Loko.** „Slovenec“ ve poročati, da je deželna vlada odredila razpust občinskega odbora na Trati. Ponosno trdi, da vlada ne more novemu županu Vodniku ničesar očitati. Da bi raje molčal, da bi mogli z usmiljenjem pokriti plašč preko Vodnikovega delovanja. Martin Vodnik „Slovenec“ ne bo hvaležen; kajti sedaj bo javnost prisiljena, da izve za njegove grehe. Mož je v preizkavi zaradi navijanja cen in bo tudi volilno pravico izgubil, ker je šel preveč v solnce. Da so v njegovi hiši izdajali sladkor osebam iz tuje občine, to je Vodnik tudi pozabil povedati svojim braniteljem. Kot zaupnik klerikalnega „Deželnega mesta za klavno živino“ je zlorabil Vodnik svoje mesto za svoj žep. Tak mož ne more biti župan. Morda pod Šusteršičem, danes ne!

n. **Moravsko pevsko društvo v Moravčah** priredi na pustno nedeljo dne 15. februarja 1920. veselico s petjem, igro „Moč uniforme“ ter raznovrstno prosto zabavo. Naša napredna mladina, fantje in dekleta, dobro napredujejo, ker se zavedajo pomena naprednih društev. Vztrajno delo obrodi sad. Moravčani, okolčani, ki znate ceniti to delo, pridite in razveselite se z nami!

n. **Čehoslovaki in Slovanstvo.** V čehoslovaški narodni skupščini je imel znan češki politik dr. Kramar govor o odnošajih Čehoslovakov do drugih Slovanov in je rekel, da je zemljepisni položaj čehoslovaške države tak, da mora iskati prijateljev, ki jih more dobiti edino med slovan-skimi narodi.

n. **Poljudni list „Zdravje“.** Zdravstveni odsek za Slovenijo in Istro začne v kratkem izdajati ta poljudni zdravstveni list, ki ga urejuje ministristvo narodnega zdravja v zvezi z Društvom za čuvanje narodnega zdravja v Beogradu. Slovenska izdaja se bo za enkrat tiskala v 5000 izvodih. List izhaja kot mesečnik na 32 straneh in stane na leto 24 kron. Mladina vseh šol, vojniki in člani Društva za čuvanje narodnega zdravja v Sloveniji, kojega ustanovni občni zbor se v kratkem vrši, dobivali bodo list za polovično ceno. List je nekak poloficielni organ ministristva narodnega zdravja in bo občinstvo seznanjal s pravi zdravstvene politike v naši državi. Razen tega pa bo prinašal poljudne članke iz vseh strok zdravstva, n. pr. kako se čuvamo nalezljivih bolezni, kako naj postopamo pri posameznih obolenjih, kako je streči božnikom, kako je negovati dojenčce in otroke itd. Vsakdo bo našel v listu koristno gradivo. Zaradi tega naj bi se list čim najbolj razširil v slovenski javnosti. Vsaka rodbina bi se ga morala naročiti, vsaka mati ga čitati; posebne važnosti je list za šole, delavske in strokovne organizacije ter razne knjižnice. Naroča se pri Zdravstvenem odseku za Slovenijo in Istro v Ljubljani. Prva številka, ki v kratkem izide, bo tudi v slovenskih knjigarnah na ogled.

n. **„Mi smo dolarske princez'nje.“** Grški princ Krištof se je poročil v Zenevi z gospo Nenni Leids, rojeno Steward, ki sicer ni princezinja po rojstvu, ima pa premoženje 40 milijonov dolarjev in je hči ameriškega kralja kositra. To zadostuje danes, da tudi princ pozabi na rojstvo in druge take reči, na katere se je včasih tako gledalo, danes pa vedno manj, pač pa se gleda vedno bolj na denar in zato si bo še veliko evropskih princev poiskalo dolarskih princezinj.

n. **„Svoboda je!“** V Zagrebu je neki izvošček vozil po noči veselo družbo po mestu. Ker je bila družba vesela, je postal tudi izvošček vesel in ker je sedaj „svoboda“, je začel izvošček iz-

ražati svoje veselje na ta način, da je z vojaško pištolo začel streljati. Ko so ga policaji ustavili in prijeli, se je mož čudil, kako je to mogoče, ko je vendar „svoboda“. Da, da, svoboda je že, pa ne zato, da bi se uganjale le neumnosti, ki so po vrhu še nevarne za druge ljudi.

n. **Kako se nam smili.** Znano nemško društvo „Schulverein“, ki je po slovenskem ozemlju ustanavljal nemške šole, da bi potom njih raznarodoval slovenske otroke, se nahaja v velikih denarnih stiskah. Na slovenskem sicer nima nobenih šol več in tudi ne stroškov, ampak na Češkem še vzdržuje šole in mora učiteljstvo plačati v čehoslovaških kronah, ki so pa za uboge Avstrijce zelo, zelo drage. Bo menda kmalu zaspal ta ubogi „Schulverein“, mi smo pa veseli, da mu je vsaj na Slovenskem že zdavnaj odzvonilo enkrat za vselej.

n. **Mir z Nemčijo.** Mirovno pogodbo, sklenjeno v Versaillesu z Nemčijo, je sedaj podpisal tudi prestolonaslednik regent Aleksander. S tem je mir z Nemčijo ratificiran in med našo državo in Nemčijo se je vrnilo predvojno stanje. Mir z Avstrijo še ni ratificiran, ampak pričakovati je, da se tudi to zgodi v najkrajšem času.

Razširjajte Domovino!

ALBANCI IN JUGOSLAVIJA.

LDU. Beograd, 5. febr. Iz vseh krajev, kjer prebivajo Albanci, dohajajo neprenehoma brzojavne in pismene izjave Albancev glede postopanja jugoslovanske vlade v albanskem vprašanju. V njih se govori o prijateljstvu in hvaležnosti Albancev do Srbov in, da sta oba naroda skupno prelivala svojo kri proti skupnemu sovražniku. Zlasti se naglašajo, da Albanci ne bodo nikdar pozabili, da so bili Srbi glavni činitelj pri ustanovitvi albanske kneževine. Držanje jugoslovanske vlade, ki zagovarja pravice Albancev, bo ustvarilo novo in večno vez med Jugoslavijo in albanskim narodom.

ČEHOSLOVAKI IN KOLČAK.

LDU. Pariz, 3. febr. (CTU.) Bivši vrhovni poveljnik čehoslovaških čet v Sibiriji, general Gajda, se je o razmerah v Sibiriji ob svojem prihodu v Pariz izrazil tako-le: Dne 26. septembra 1919 je bil ob sibirski železnici do Irkutska

med vojaki izbruhnila pobuna. Povsod so se vršili boji med revolucionarji in Kolčakovimi pristaji. Na Novega leta dan so revolucionarji, ne pa Čehi, zaprli Kolčaka in njegovo vladno Angleži, Amerikanci in Japonci so potem zahtevali od Čehov, naj napadejo ruske revolucionarce, da rešijo Kolčaka. Češke čete so to odklonile, da ne bi še bolj povečale izgube, katere so že pretrpele.

MEJA MED AVSTRIJO IN MADZARSKO.

Pariz, 4. febr. (Izvirno poročilo.) Po mirovni predlogi mora odstopiti Madžarsko zahodno Ogrsko, kjer prebivajo večinoma Nemci, nemški Avstriji. To je okolica Nežiderskega jezera, okolica Sopronja (Ödenburg) in pokrajina zapadno Sombotelja (Steinamanger). Odslej bo tekla meja med obema državama po sedečih točkah: Trojna meja med Čehoslovaško, Avstrijo in Madžarsko se nahaja jugovzhodno od Bratislave 1 km zahodno od Antonienhofs (vzhodno od Kittsee). Od tu gre meja v južni smeri do kote 115 (8 km jugozapadno od St. Johann, tako da ostane vsa železnica Karlbura-Csorna na madžarskem teritoriju, dalje železniška postaja Mexiko (celi prekop Einser ostane Madžarski), nato preko Nežiderskega jezera in južno otoka, na katerem je kota 117, dalje vzhodno od krajev Zinkendorf in Mikitsch do kote 265, potem jugovzhodno do kote 883, dalje južno kote 234 (7 km severovzhodno od Pinkamindszent), potem jugozapadno preko Hochkogla do kote 353, ki leži okoli 6 km severovzhodno od Monoštra (St. Gotthard). Od tu gre meja proti jugozapadu vzhodno vasi Raba heresztur, Nemetlak in Nagyfalva, zapadno ceste Monoštet-Radgona ter preko točke 353 do razvodnice med Rabo in Muro, približno 2 km vzhodno od Toke.

Tehničnega dopisnika

za dopisovanje v slovenskem (srbsko-hrvatskem) in nemškem jeziku sprejme čim prej v službo Jurija profa Thurnskega jeklarna na Ravnah (Guštanj-Ravne, Koroško).

Ponudbe z navedbo točnih podatkov o dosedanjem službovanju in o jezikovni in strokovni usposobljenosti ponudnikov naj se vpošljejo ravnateljstvu do 15. februarja 1920; prilože naj se prepisi izpričeval.

Tiskovna zadruga v Ljubljani

priporoča sledeče knjige in časopise:

- Dostojevskij: Besi. Roman v dveh knjigah. Broš. 30 K, vez. 40 K, poštnina 1-40 K.
Goncourt: Dekle Eliza. Roman. Broš. 8-50 K, vez. 11 K, pošt. 70 v.
Jos. Jurčić, Zbrani spisi. I. zv. Uredil dr. Prijatelj. Broš. 15 K, poštnina 1-20 K.
Stritarjeva Antologija. Uredil dr. Prijatelj. Broš. 16 K, vez. 20 K, pošt. 1-20 K.
Cvetko Golar: Rožni grm. Broš. 6 K, vez. 9 K, pošt. 70 v.
Fran Milčinski: Tolovaj Mataj. Pravljice. Vez. 10 K, pošt. 1 K.
A. Sič: O slov. narodnih nošah. K 3-50, pošt. 50 v.
A. Melik: Zgodovina Srbov, Hrvatov in Slovencev. I. del K 12, pošt. 80 v.
Dr. Al. Zalokar: O ljudskem zdravju. Broš. 4 K, p. 70 v.
Dr. B. Deré: Dojenček, njega negovanje in prehrana. Broš. 4 K, pošt. 70 v.
Dr. J. Demšar: Spolne bolezni. Broš. 6 K, pošt. 70 v.
Ljubljanski Zvon. Izhaja vsak mesec in prinaša povesti, pesmi in razne članke. Celoletna naročnina znaša 70 K.

Knjige in Ljub. Zvon se naročajo pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Sodna ulica 6.

Primešaj „MASTIN“ krmi.

Če živina krmo lažje in do zadnjega prebavi in popolnoma izkoristi, da se na koncu nič ne izgubi, če se dvigne slast do žrečja, potem se pospešuje redilnost, vsled tega težka živina, mast, meso, jajca, mleko. To se doseže, ako primešamo krmi enkrat na teden pest praška Mastin. Ob pomanjkanju krme, ko se uporablja nadomestna sredstva za krmilo, pa se primeša dvakrat na teden. Prašek Mastin je dobil najvišje kolajne na razstavah v Londonu, v Parizu, v Rimu in na Dunaju. Tisoči gospodarjev hvalijo Mastin, ko ga enkrat poizkusijo, ga ponovno rabijo. 5 zavojev praška Mastin zadostuje za 6 mesecev za enega prašiča ali vola Glasom oblastvenega dovoljenja sme Mastin prodajati vsak trgovec in konsumna društva. Ako se pri vas v lekarnah in trgovinah ne dobi, potem naj se naroči po poštni dopisnici v izde- lovalnici Mastina, to je

lekarnar Trakóczy v Ljubljani
5 zavojev (paketov) Mastina za 20-50 K poštnine pristo na dom. Od tam se pošlje Mastin s prvo pošto na vse kraje sveta.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA V LJUBLJANI

Stritarjeva ulica številka 2.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sara evu, Gorici, Celju in Mariboru.

Delniška glavnicca z rezervniimi zakladi okrog **28,000.000 kron.**

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti ugodnemu obrestovanju.

Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev, valut in dovoljuje vsakovrstne kredite.

Delniška glavnicca K 30,000.000

Jadranska banka :: Podružnica Ljubljana

Rezerve: okrog K 10,000.000

Centrala: Trst. Podružnice: Beograd, Dubrovnik, Dunaj, Kotor, Maribor, Metkovič, Opatija, Split, Sarajevo, Šibenik, Zadar, Ekspozitura Kranj.

Sprejema: Vloge na knjižice. Vloge na tekoči in žiro-račun proti najugodnejšemu obrestovanju. — Rentni davek plača banka iz svojega.

Eskontira: Menice, devize, vrednostne papirje itd. Izdaja: Čeke, nakaznice in akreditive na vsa tu- in ino-emeka mesta.

Prevzema: Borzna naročila in jih izvršuje najkulantneje.

Brzjavni naslov: Jadranska.

Kupuje in prodaja: Devize, valute, vrednostne papirje itd.

Daje predjme: na vrednostne papirje in na blago, ležere v javnih skladiščih. Daje trgovske kredite pod najugodnejšimi pogoji.

Telefon št. 257.